

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 10 4 ● 2011

Nieuwsflits

● Moeraswolfsklauw op veengrond.
Foto: Jaco Diemeer.

Bijzondere vondst

Afgelopen zomer heeft Jaco Diemeer een aantal terreinen van Landschap Noord-Holland onderzocht op flora en vegetatie. Op een geplagd terrein nabij Halfweg trof hij onder andere koningsvaren, moerasvaren, ronde zonnedauw en geelgroene zegge aan. Nog bijzonderder was de vondst van een aantal exemplaren van de moeraswolfsklauw. Volgens Floron is deze soort nieuw voor west Nederland. Het is zeer bijzonder dat deze soort hier niet op zand groeit maar op puur veen.

Dode otter in Vechtstreek

Begin september is in de Vechtplassen een dode otter gevonden, langs de Bloklaan bij Loosdrecht. Het lijkt erop dat het een verkeersslachtoffer is. De otter is onderzocht door het onderzoeksinstituut Alterra. Aan de hand van het DNA, geslacht en leeftijd zal worden onderzocht waar de otter oorspronkelijk vandaan komt. In juni 2010 kwam tijdens boommarkeronderzoek aan het licht dat er voor het eerst in dertig jaar weer een otter voorkwam in de Vechtplassen (zie het artikel over onderzoek naar boommarkers van Jelle Harder in nummer 1, 2011). Het bewijs werd geleverd door een foto die 's nachts gemaakt was. Het is niet zeker of het nu om dezelfde otter gaat.

De otter is in De Vechtstreek eind jaren '70 uitgestorven. In 2002 is de otter in Nederland geherintroduceerd door dieren uit te zetten in Noordwest-Overijssel en Zuidwest-Friesland.

Goed jaar voor walsdropijlstaart

De zeldzame walsdropijlstaart is afgelopen jaar meer gemeld dan andere jaren. Er zijn zowel waarnemingen van de vlinder als van de rups.

De walsdropijlstaart (*Hyles gallii*), een forse nachtvlinder, staat te boek als een zeer zeldzame soort. De laatste jaren wordt deze vlinder echter steeds vaker waargenomen. Ook afgelopen jaar zijn er al meer dan 15 walsdropijlstaarten gemeld. Hoewel de meeste in de duinstreek zijn waargenomen, vooral ten noorden van het Noordzeekanaal, zijn er in 2011 ook al meldingen uit Groningen, het Drentse Aa-gebied, Almere, Zaltbommel, Linschoten, Amstelveen en Tilburg. De waarnemingen hebben zowel betrekking op de vondst van rupsen als op observaties van de vlinder zelf. Hoewel de naam doet vermoeden dat de rupsen alleen op walstro zitten is in Nederland het wilgenroosje de belangrijkste waardplant. Daarop zijn de rupsen het meest aan te treffen. De rupsen zijn fraai gekleurd, met mooie opvallende ronde, zwartomrande gouden vlekken in een baan over de zijkant. De rupsen zijn er in

verschillende kleurvarianten en niet zelden vind je verschillend gekleurde dieren bij elkaar op een plant. De grondkleur varieert van lichtgroen tot bijna zwart. De vlinders vliegen vanaf de schemering, bezoeken bloemen en komen ook af op licht. De eerste vlinders verschijnen eind april en kunnen tot eind september gezien worden. Er zijn twee generaties per jaar, waarbij de tweede generatie partieel is en niet elk jaar voorkomt. De rupsen zijn van juli tot september te vinden. De soort overwintert als pop in de grond. Waarschijnlijk kan deze soort de natte winters in Nederland niet overleven.

Bron: Vlinderstichting

Uilenballen pluizen

Landschap Noord-Holland, de Kerkuilenwerkgroep en de Zoogdiervereniging doen onderzoek naar de verspreiding van kleine zoogdieren in Noord Holland. Van alle 120 broedende kerkuilenplaatsen worden minimaal 150 prooidieren verzameld, ofwel: 18.000 schedeltjes en kaken uitpluizen, afborstelen en op naam brengen. December 2012 is het onderzoek afgerond. Het afgelopen voorjaar hebben al vier pluissavonden plaatsgevonden waarop 160 mensen meer dan 2500 prooidieren hebben gedetermineerd. Iedere maand is er weer een pluissavond. Om 17.30 uur staat de maaltijdsoep klaar, daarna is het pluizen tot uiterlijk 21.00 uur. De data: 15 december, 11 januari en 14 maart. Wij zorgen voor de uilenballen, pluismateriaal en hulp bij het determineren. Iedereen is welkom, ervaring is niet vereist, enthousiasme wel. Opgeven bij Landschap Noord Holland of Dorien Hoogenboom (d.hoogenboom@landschap-noordholland.nl). Wil je meer doen dan de maandelijkse pluissavonden bezoeken?

• Je kunt zelf of met je eigen groep een partij kerkuilenballen uitpluizen op je eigen moment en de resulta-

ten naar ons opsturen.

- Je kunt voor je organisatie een pluisavond of –middag organiseren, waarbij wij je kunnen helpen aan uilenballen en determinatie instructies.
- Je kunt uilenballen verzamelen van plaatsen waar wij nog geen of niet genoeg gegevens van hebben. Ook hier voor meer informatie bij Dorien Hoogenboom.

Zie ook de website:

www.uilenballenpluizen.nl

Campagne tegen roofvogel- en uilenshows

Vorig jaar bracht de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland op een vergadering van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord Holland (SVN) de problematiek over het houden van roofvogel- en uilenshows naar voren. Aanleiding daarvoor was de jaarlijkse roofvogel- en uilenshow die het PWN hield in de PWN-duinen in de omgeving van Castricum. Hier kwam uit voort dat alle Vogelwerkgroepen in Noord Holland afspraken tegen dit soort

shows te zijn en dit middels een persbericht uitdroegen.

Ook Vogelbescherming Nederland voert actie. In mei van dit jaar is zij gestart met een landelijke campagne met als titel 'Roofvogels en uilen zijn niet voor de show'. Er is een duidelijke kleurenfolder gemaakt waarin alle argumenten tegen de bedoelde shows op een rij worden gezet:

- Roofvogel- en uilenshows worden vaak gegeven onder het mom van voorlichting. Onderzoek heeft echter uitgewezen dat de educatieve waarde van deze shows bedroevend is. Alleen al het feit dat mensen de vogels aan mogen raken is strijdig met het gedrag van deze vogels in het wild.
- Roofvogel- en uilenshows bevorderen de wens van mensen om zelf zo'n vogel als huisdier te houden. Helaas gebeurt dit vaak onder erbarmelijke omstandigheden. Regelmatig ontsnappen deze vogels of worden zelfs bewust los gelaten. Als ze niet verhongeren, zorgen ze voor

• *Roofvogelshow met Amerikaanse kalkoengier. Foto: Eltjo Vermeulen.*

verstoring of mogelijk predatie van inheemse soorten.

- Door de toenemende vraag neemt de kans op het roven van eieren en jongen van in het wild levende vogels toe.
- Tijdens de fok wordt op grote schaal hybridisatie toegepast. Ontsnapte hybriden zorgen voor faunavervalsing als ze kruisen met in het wild levende vogels. Dit is met name bij valken en kerkuilen het geval.

Verschillende Vogelwerkgroepen voeren acties. Zo heeft de roofvogelwerkgroep van Vogelwerkgroep Alkmaar geflyerd op een braderie waar je tegen betaling met roofvogels en uilen op de foto kon. Het PWN heeft besloten geen roofvogel- en uilenshows meer te geven.

Meer informatie, en de flyer, is te vinden op www.vogelbescherming.nl/roofvogelshows.